Raadsinformatiebrief

Datum	7 oktober 2025	Zaaknummer	2939600
		Portefeuille	Economie, financiën, dienstverlening
			J.H.M. Goijaarts
Onderwerp	Septembercirculaire 2025		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
De uitkomst van de septembercirculaire 2025.

Aanleiding
Onlangs is de septembercirculaire 2025 ontvangen. In dit voorstel wordt duidelijkheid verschaft over de verschillen tussen de septembercirculaire 2025 van de algemene uitkering voor de jaren 2025 tot en met 2029 ten opzichte van de meicirculaire 2025.

Kernboodschap
Jaarlijks verschijnen meestal drie circulaires voor het Gemeentefonds. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september de vertaling van de Miljoenennota, december is op basis van de Najaarsnota en rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. De septembercirculaire 2025 is dinsdag 16 september verschenen. Deze circulaire bevat met name informatie over de tekorten in het budget voor jeugdzorg voor de jaren 2023 en 2024 en de actualisatie van het volume accres en LPO accres op basis van de Miljoenennota 2026.

Uitwerking septembercirculaire 2025
De verwerking van de septembercirculaire 2025 geeft een actualisatie van de ramingen algemene uitkering in de begroting 2026-2029. Tevens wordt inzicht verkregen in de te verwachten uitkering 2025.

Samenvattend:

Mutaties septembercirculaire 2025	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Totaal toename algemene uitkering septembercirculaire 2025	3.327.396	3.222.616	-60.596	-451.758	-590.064
Totaal te oormerken middelen	708.246	3.220.131	186.607	-90.899	-107.117
netto-resultaat septembercirculaire 2025	**2.619.150**	**2.485**	**-247.203**	**-360.859**	**-482.947**

Uitgangspunten oormerken van middelen uit algemene uitkering

Wij hanteren de volgende uitgangspunten voor taakmutaties in het gemeentefonds:

- Nieuwe middelen voor een bepaald taakveld reserveren we binnen het Algemene Uitkering tot de eerstvolgende kadernota/programmabegroting.
- Op basis van een apart voorstel vindt onderbouwing plaats waarom het geld nodig is binnen dat beleidsveld.
- Bij de kadernota/programmabegroting vindt integrale afweging plaats. Op basis van de integrale afweging zetten we middelen in voor het betreffende beleidsveld of voegen dit toe aan de algemene middelen.
- Als bestaande middelen geoormerkt zijn, dan oormerken we ook de verhoging/verlaging uit taakmutaties.

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de meicirculaire verwerkt.
Vervolgens worden per onderdeel de mutaties toegelicht.
De bedragen zoals genoemd in de tabel zijn de gevolgen voor de gemeente Meierijstad. De bedragen die zijn genoemd per onderdeel zijn vaak de landelijke totaalbedragen.

Mutaties septembercirculaire 2025	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
ALGEMENE UITKERING					
Bijstelling accres tranches					
LPO accres prijs BBP		-373.009	-370.805	-360.859	-362.210
Volume accres			-123.602	-240.572	-362.210
Ontwikkeling uitkeringsbasis		-124.336	-123.602	-120.286	-120.737
Overige mutaties uitkeringsfactor		124.336			
Afrekening ruimte onder plafond BCF	1.759.306				
vervallen stelpost BCF 2025	-2.250.000				
Implementatie Participatiewet in balans	108.770	46.898	11.392	3.242	3.338
Hervormingsagenda jeugd 2023 en 2024	3.033.200				
Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp 2023		98.106	82.452	84.606	86.157
Toezicht gastouderopvang		6.256	8.956	9.189	7.895
Rijksvacinatieprogramma	9.480				
Wet Integrale suicidepreventie		39.343	40.777	42.170	43.657
Vervroegde Tweede kamerverkiezingen	279.313				
DECENTRALISATIE EN INTEGRATIE-UITKERINGEN					
Spreidingswet	64.679				
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	17.444	21.560	21.560	17.000	
Register Externe Veiligheid	2.485	2.485			
DU impulsbudget social infrastructuur	553.806	510.308	510.308	510.308	510.308
opgenomen in meicirculaire	-528.066	-475.260	-475.260	-475.260	-475.260
DU capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		2.939.406			
Overheidsbrede dienstverlening		74.312	74.312	74.312	74.312
Pilot implementatie leidraad evenementen en drugs	33.000	67.000			
PARTICIPATIE	243.980	265.211	282.915	4.392	4.685
Totaal toename algemene uitkering septembercirculaire 2025	3.327.396	3.222.616	-60.596	-451.758	-590.064

Mutaties septembercirculaire 2025	2025	2026	2027	2028	2029
Te oormerken middelen					
LPO accres prijs BBP	0	-373.009	-370.805	-360.859	-362.210
LPO accres prijs BBP					
Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp 2023	0	98.106	82.452	84.606	86.157
Implementatie Participatiewet in balans	108.770	46.898	11.392	3.242	3.338
Toezicht gastouderopvang		6.256	8.956	9.189	7.895
Wet Integrale suicidepreventie		39.343	40.777	42.170	43.657
Hervormingsagenda jeugd					
Vervroegde Tweede kamerverkiezingen	279.313				
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	17.444	21.560	21.560	17.000	0
DU impulsbudget social infrastructuur	25.740	35.048	35.048	35.048	35.048
DU capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		2.939.406			
Overheidsbrede dienstverlening	0	74.312	74.312	74.312	74.312
Pilot implementatie leidraad evenementen en drugs	33.000	67.000	0	0	0
PARTICIPATIE	243.980	265.211	282.915	4.392	4.685
Totaal te oormerken middelen	708.246	3.220.131	186.607	-90.899	-107.117
netto-resultaat septembercirculaire 2025	**2.619.150**	**2.485**	**-247.203**	**-360.859**	**-482.947**

Loon en Prijs Ontwikkelingen accres (LPO)
De prijs Bruto binnenlands product (pBbp) in de septembercirculaire 2025 is gebaseerd op de Macro Economische Verkenning (MEV) 2026 van het Centraal Plan Bureau (CPB). De MEV 2026 verwacht een lagere loon- en prijsontwikkeling, waardoor de compensatie voor het LPO-accres lager uitpakt ten opzichte van de meicirculaire 2025.
Het nadeel wordt volledig gedekt door verlaging van de stelposten voor loon- en prijsontwikkelingen welke in de begroting 2026 zijn opgenomen.

Volume accres
In de septembercirculaire 2025 is een nieuwe raming voor het accres 2026 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB; MEV 2026). Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp.

Ontwikkeling uitkeringsbasis en overige mutaties uitkeringsfactor
Voor het volume-effect is sprake van een actualisatie van de bijstandsontvangers, waardoor de uitkeringsfactor daalt. Daarnaast zorgt de actualisatie van de WOZ-waarden van het jaar 2025 voor een stijging.
In verband met aansluiting op de uitkeringsfactoren van de septembercirculaire 2025 is deze regel gebruikt voor afronding en resterende verschillen.

Afrekening ruimte onder plafond Btw Compensatie Fonds (BCF)
Het BTW-compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Dit plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. In 2025 bedraagt het BCF-plafond voor gemeenten € 4,5 miljard. Als de gezamenlijke declaraties onder dit plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding volgt een uitname.
Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire van het volgende jaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2025 € 428 miljoen. Voor Meierijstad € 1.759.306. bij de begroting is een te ontvangen bedrag (stelpost) opgenomen van € 2.250.000. Per saldo een nadeel van € 490.694.

Verlagen stelpost onderuitputting BCF

In de begroting 2026 mag (provinciaal toezicht) een structurele stelpost ter grootte van de ruimte onder het plafond van het jaar 2024 worden opgenomen van landelijk € 332 miljoen. Voor Meierijstad betekent dat er een stelpost mag worden opgenomen van € 1,3 miljoen. De huidige stelpost van € 2,25 miljoen is via de meicirculaire 2025 vanaf 2026 verlaagd met € 950.000.

Implementatie Participatiewet in balans
Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, met name door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijkere aanpak. In totaal wordt € 58,1 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. Er wordt € 55,5 miljoen beschikbaar gesteld in de periode 2025-2030 ten behoeve van de implementatie van deze wet. Deze € 55,5 miljoen is inclusief een bijdrage voor de regeling Verrekenen. De bijdrage voor de regeling Verrekenen start in 2026 met € 500.000. Vanaf 2027 gaat het om een structurele bijdrage van € 1 miljoen per jaar. Er wordt € 600.000 beschikbaar gesteld in 2025 en € 1 miljoen in 2026 en 2027 ten behoeve van het verstrekken van de premie arbeidsinschakeling voor jongeren.

Hervormingsagenda jeugd 2023 en 2024
Naar aanleiding van de eerdere afspraken in het voorjaar met de VNG heeft het kabinet besloten tot compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024 in de jeugdzorg. Gemeenten ontvangen in totaal € 728 miljoen van het Rijk die ze kunnen inzetten ter ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp conform de afspraken in de Hervormingsagenda. Het gaat dan om het versterken van de sociale basis en stevige lokale teams, met tevens aandacht voor het verbeteren van kind- en gezinsbescherming en de bredere integrale aanpak sociaal domein.

Loon/prijsbijstelling Jeugd
Dit betreft op de Aanvullende Post gereserveerde middelen voor loon- en prijsbijstelling die samenhangen met de voor Jeugdzorg gereserveerde middelen uit het Coalitieakkoord Rutte IV. De middelen voor de jaren 2024 en 2025 zijn reeds in de meicirculaire 2023 aan de algemene uitkering toegevoegd. Nu worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld naar de algemene uitkering.
De middelen worden toegevoegd aan de stelpost voor prijsstijgingen.

Toezicht gastouderopvang
De Eerste Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel om de kwaliteit van gastouderopvang beter te waarborgen. De nieuwe kwaliteitseisen gaan gelden vanaf 1 juli 2026. De wetswijziging leidt tot meerkosten voor toezicht en handhaving op de gastouderopvang. In de Voorjaarsnota 2024 zijn hiervoor financiële middelen gereserveerd. Deze middelen worden nu toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds en kunnen worden aangewend voor het aanpassen van het toezicht en handhaving in voorbereiding op de nieuwe kwaliteitseisen, bijvoorbeeld voortraining/scholing van inspecteurs. Ook kunnen de middelen worden ingezet voor structurele uitbreiding van de duur van een inspectie bij een voorziening voor gastouderopvang en bij een gastouderbureau.

Rijksvacinatieprogramma
Per 1 januari 2025 worden er op advies van de Gezondheidsraad verschillende wijzigingen aangebracht in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Dit betekent dat sommige vaccinaties op een andere leeftijd aangeboden worden en dat er voor bepaalde leeftijdscohorten inhaalcampagnes nodig zijn. Deze veranderingen in het RVP schema hebben daarmee ook gevolgen voor de taken van gemeenten vanwege hun verantwoordelijkheid voor de uitvoering en financiering van het RVP. De budgettaire impact van de wijzigingen in het vaccinatie schema van het RVP verschilt in de periode 2025 t/m 2029 per jaar. De kosten voor gemeenten

stijgen in de gehele periode 2025 tot en met 2029 in totaal met € 2,3 miljoen. Dit bedrag wordt voor de hele periode in één keer in 2025 aan de algemene uitkering toegevoegd.

Wet Integrale suicidepreventie
Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidespreventie in werking. Gemeenten worden op grond van deze wet geacht suïcidepreventie in hun gezondheidsbeleid op te nemen en uit te voeren. Hiertoe wordt vanaf 2026 jaarlijks € 10 miljoen beschikbaar gesteld.

Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen
Het kabinet stelt eenmalig € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober. Het kabinet heeft hierover besloten na overleg met de VNG. Deze vergoeding is aanvullend op de vergoeding die gemeenten jaarlijks via het gemeentefonds krijgen voor de uitvoering van hun wettelijke taken bij het organiseren van verkiezingen.

Spreidingswet
Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. Zij ontvangen hiervoor middelen vanuit het gemeentefonds. Voor gemeenten is er een bijdrage van in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente ontvangt een vast bedrag van € 20.000. Het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de verdeling van het aantal opvangplaatsen per gemeente.

Versterking omgevingsveiligheidsdiensten
De VNG, namens de gemeenten, en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) zijn overeengekomen dat bepaalde taken van het vervolg op de Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid (MVO) door gemeenten worden uitgevoerd. Het gaat om wettelijke taken op het terrein van de omgevingsveiligheid.

Register Externe Veiligheidsrisico’s
Het ministerie van IenW is met medeoverheden verantwoordelijk voor het beheer van het REV). Gemeenten ontvangen via deze decentralisatie-uitkering een bijdrage als tegemoetkoming in de kosten voor het inregelen van de beheerwerkzaamheden voor de Kwetsbare gebouwen en locaties (KGL)-module binnen het REV. De bijdrage is bedoeld voor het inregelen en het mee uitwerken van een efficiënte beheeraanpak, waarbij optimaal gebruik gemaakt wordt van bestaande (basis)registraties.

Impulsbudget sociale infrastructuur
Door de toekenning van de loon- en prijsontwikkeling (LPO) wijzigt de omvang van de decentralisatie-uitkering ‘Impulsbudget sociale infrastructuur’. Ook is de verdeling vanaf 2026 bijgewerkt op basis van veranderingen in samenwerkingsverbanden en de nieuwste gegevens voor de verdeelmaatstaf. Deze decentralisatie-uitkering loopt van 2025 tot en met 2034.

Capaciteit decentrale overheden klimaat en energiebeleid (CDOKE)
De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de SPUK CDOKE. In 2026 wordt een bedrag van ruim € 666 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op he gebied van klimaat- en energiebeleid. Van dit bedrag wordt € 30,5 miljoen in een volgende circulaire verdeeld op basis van een in overleg met de VNG nog vast te stellen verdeelsleutel. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 tot en met 2030 maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald.
Deze decentralisatie-uitkering bestaat uit basisfinanciering en planfinanciering. Alle gemeenten ontvangen basisfinanciering voor de vergroting van hun capaciteit. Daarnaast zijn aanvullend middelen beschikbaar voor gemeenten die in 2024 of 2025 planfinanciering hebben aangevraagd

voor bijvoorbeeld het instellen van een zero emissie-zone, het aanleggen van zonneweiden of windparken en het aardgrasvrij maken van woningen.

Overheidsbrede dienstverlening
De SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wordt vanaf 2026 omgezet naar de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. Via deze uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empatische ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk in te vullen. Hiervoor is vanaf 2026 een structurele bijdrage van € 15,4 miljoen beschikbaar.

Pilot implementatie leidraad evenementen en drugs
Binnen het project 'Skip die trip' (SKIP) hebben in Oost-Brabant 32 gemeenten, de GGD, Hart voor Brabant en Novadic-Kentron in 2021 hun krachten gebundeld. SKIP draait om het realiseren van een nieuwe norm over drugsgebruik en heeft als doel om de toenemende normalisering van drugsgebruik onder jongvolwassenen tegen te gaan. Het ministerie van JenV stelt aan de regio Oost-Brabant, via de gemeente Meierijstad, een bijdrage ter beschikking voor de pilot: 'implementatie Leidraad denormalisering drugs bij evenementen' in de 32 samenwerkende gemeenten. De gemeente Meierijstad ontvangt hiervoor een bijdrage van € 33.000 in 2025 en € 67.000 in 2026.

Indexatie Wmo demografie
In verband met een nog uit te werken alternatieve financieringsvorm van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is bij Voorjaarsnota 2024 vanaf 2026 een jaarlijkse tranche van € 75 miljoen toegevoegd oplopend tot € 300 miljoen in 2029. In de septembercirculaire 2025 is een extra tranche van € 75 miljoen vanaf 2030 toegevoegd, waarmee de structurele reeks vanaf dat jaar uitkomt op € 375 miljoen. Deze valt op dit moment nog buiten de scope van de meerjarenraming 2026-2029.

IU Participatie
De integratie-uitkering Rijksbijdrage Beschut Werk. In de periode 2025-2027 wordt in totaal ruim € 110 miljoen beschikbaar gesteld om de werking van loonkostensubsidie (LKS) bij beschut werk te verbeteren. Voor werknemers met een indicatie beschut werk zal een forfaitaire LKS (vaste vergoeding voor gemiste loonkosten) worden ingevoerd. Deze maatregel vergt een wetswijziging die naar verwachting in 2028 in werking zal treden. Tot het moment dat de wetswijziging is gerealiseerd worden de extra middelen toegevoegd aan de Rijksbijdrage Beschut Werk (IU Participatie).

Communicatie
N.v.t.

Participatie
N.v.t.

Duurzaamheid
N.v.t.

Hoe draagt de informatie uit deze Raadsinformatiebrief bij aan de duurzaamheidsdoelen?			
Doel	**Toelichting**	**Positieve invloed**	**Negatieve invloed**

CO2-neutraal	Fossielvrij door besparen en duurzame warmte en opwek		
MVO	Eerlijke en duurzame handel en bedrijfsvoering		
Circulair	Minder CO2-uitstoot en gebruik van materialen door kringlopen te sluiten		
Schone lucht	Gezondheidswinst door minder schadelijke uitstoot		
Klimaatbestendig	Mensen en omgeving bestand tegen extremer weer		
Biodiversiteit	Behoud soorten is verplicht, verbetering waar mogelijk		
Heb je alternatieven overwogen of belangen afgewogen?			

Financiën
Zie voorgaande toelichting

Planning
De raad via een RIB informeren.

Bijlage(n)
N.v.t.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris, De burgemeester

drs. M.J.M. Meertens ir. C.H.C. van Rooij